

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

НОМЕР СЪД

Г. № 14/К.С.14/2013

Дата 24.06.2013

Узе № 10 / 2013 г. / 24.06.2013 г.

За Велики съд
Д-р. В. В. 13г

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

на

МИНИСТЪРА НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

по конституционно дело
№ 14 от 2013 г.

Уважаеми госпожи и господа конституционни съдии,

По направеното искане от 48 народни представители от 42-то Народно събрание за оспорване законността на изборите за народни представители за 42-то Народно събрание, проведени в 86 избирателни секции в Република Турция, изразявам следното становище:

Вносителите на искането излагат твърдения за извършени нарушения при гласуването в избирателните секции, образувани в Република Турция, като: *незаконно откриване на 86 избирателни секции в Република Турция, откриване на изборния ден и провеждане на гласуването при непълен състав на СИК, дописване на избиратели в изборния ден, които не са имали право да гласуват, допускане до гласуване на избиратели без валиден български документ за самоличност, неподписване на допълнителните страници в избирателните списъци от председателя или друг упълномощен член на СИК, гласуване на голям брой избиратели, многократно гласуване на избиратели в различни секции в Турция, допускане до гласуване на избиратели, които не са попълнили изискващите се от Изборния кодекс задължителни декларации и др.*

I. Условието и редът за гласуване на български граждани в избирателните секции извън страната на изборите за народни представители на 12 май 2013 г. са регламентирани в Изборния кодекс и в решенията на ЦИК.

При произвеждане на избори за народни представители гласуването и преброяването на гласовете на българските граждани извън територията на

65

Република България се извършва в избирателни секции при спазване на изискванията на Изборния кодекс.

Български гражданин, който отговаря на условията по чл. 3, ал. 1 от Изборния кодекс и желае да гласува, заявява това не по-късно от 30 дни преди изборния ден в писмена форма чрез заявление по образец, подписано саморъчно и подадено лично, чрез писмо до дипломатическото или консулското представителство на Република България в съответната държава или чрез електронно заявление през интернет страницата на Централната избирателна комисия (чл. 44, ал. 2 от Изборния кодекс).

Образуването на избирателни секции извън страната се извършва въз основа на броя на подадените заявления по чл. 44, ал. 2 от Изборния кодекс.

Изборният кодекс не предвижда задължение за лицата, подали заявления по чл. 44, ал. 2 да упражнят правото си на глас и не е нарушение на изборното законодателство, ако такива лица не са гласували.

II. Съгласно чл. 191, ал. 1 от Изборния кодекс в изборния ден изборното помещение се разпечатва и изборният ден се открива от председателя на секционната избирателна комисия в 7.00 часа, ако присъстват повече от половината от членовете на комисията. Според методическите указания за СИК извън страната, приети с Решение № 2508 – НС от 29.04.2013 г. на ЦИК, за да се пристъпи към разпечатване и отваряне на изборното помещение в изборния ден, трябва да присъстват най-малко:

- 3 членове при 5-членни СИК
- 4 членове при 6- или 7-членни СИК
- 5 членове при 8- или 9-членни СИК.

При условие, че до 7,00 часа местно време се явят достатъчен брой членове, председателят пристъпва към разпечатване и отваряне на изборното помещение и уведомява ЦИК.

Анализът на цитираните текстове показва, че откриването на изборния ден е възможно и при непълен състав на СИК извън страната, при положение, че е налице необходимия кворум.

III. Съгласно чл. 195, ал. 3 от Изборния кодекс избирателите, които гласуват извън страната, удостоверяват самоличността си с паспорт, лична карта или военна карта съгласно чл. 13, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за българските лични документи. При гласуването, избирателят представя документ за самоличност – лична карта, паспорт или военна карта (само за военнослужещи) пред члена на СИК, който изпълнява дейността по отбелязване на гласуването в избирателния списък. В случай, че срокът за валидност на паспорта или личната карта на избирателя е изтекъл, той се допуска до гласуване, ако представи удостоверение по чл. 195, ал. 3 от Изборния кодекс, издадено от дипломатическото или консулското представителство, че е подал заявление за издаване на нов паспорт или лична карта. Избирател, който не е включен в

66

основния изборителен списък, се вписва в основния изборителен списък под черта (допълнителната страница) от СИК след представяне на документ на самоличност и на декларация по чл. 44, ал. 5 от Изборния кодекс, че е лице с изборителни права.

Изхождайки от горното, при произвеждане на избори за народни представители извън страната, се допуска в изборния ден гласуването на изборител, притежаващ изборителни права, който не е вписан в изборителния списък, ако същият представи пред СИК извън страната документ за самоличност – лична карта, паспорт или военна карта (само за военнослужещи) и попълнена декларация по образец, че отговаря на условията по чл. 3, ал. 1 от Изборния кодекс.

Възможност за гласуване има и изборител, който представи удостоверение, издадено от дипломатическото или консулското представителство на Република България, че е подал заявление за издаване на нов паспорт или лична карта. Номерът и датата на издаване на удостоверението се вписват от СИК извън страната в графа „Забележки“ на изборителния списък.

IV. Сочените от вносителите на искането нарушения са свързани с действия на СИК в Турция или с действия на гласоподаватели, като част от поддържаните твърдения се отнасят до деяния, криминализирани съгласно чл. 168 от Наказателния кодекс (гласуване без изборително право, гласуване повече от веднъж на един избор):

1. С определението от 13 юни 2013 г. за допускане за разглеждане на искането по същество, от ЦИК е изискано да представи резултатите от възложената с Решение № 2505-НС от 29.04.2013 г. проверка по чл. 26, ал. 1, т. 23 от Изборния кодекс за установяване случаите на гласуване в нарушение на правилата на Изборния кодекс. От тези резултати ще се установи както дали има лица, гласували повече от веднъж, така и случаите на гласуване на лица без изборителни права. Тези изборни нарушения са инкриминирани с чл. 168 от НК и при извършването им се носи наказателна отговорност. Същевременно обаче, поради тайната на вота не може да се установи за коя политическа сила са подадени тези гласове, съответно – как действителните гласове да се разпределят по нов начин между политическите субекти, като съответно да доведат до ново разпределение на мандатите между тях.
2. В искането са изложени твърдения за гласуване от лица, непритежаващи валидни български документи за самоличност. Безспорно, допускането до гласуване на лица, непритежаващи валидни български лични документи съставлява нарушение на разпоредбите на Изборния кодекс. Следва да се отбележи обаче, че в мотивите си в Решение № 2 от 16.02.2013 г. на по к.д. № 10 от 2009 г. Конституционният съд е приел, че констатацията за невалидност на

67

документа за самоличност не би могла да бъде основание за касиране на изборите, тъй като не може да се установи промяната в разпределението на действителните гласове, подадени за парламентарно представените партии и коалиции. Това би било възможно само ако всички гласували в съответната изборителна секция са били с невалидни документи за самоличност.

3. В искането се поддържа също така, че броят на гласувалите изборители в секции на територията на Република Турция надвишава броя на изборителните, които съгласно Решение № 2 от 16.02.2010 г. по к.д. № 10 от 2009 г. технически могат да упражнят правото си на глас в рамките на изборен ден с продължителност от 13 часа. Вносителите на искането са се ограничили в тази си констатация само за изборителните секции в Република Турция, въпреки, че има изборителни секции на територията и на други държави, в които също са гласували над 936 изборители. От една страна, гласуването на повече от 936 изборители в изборителни секции, при продължителност на изборния ден от 13 часа, само по себе си не означава, че вотът на тези изборители е опорочен, при липса на конкретни констатации за извършени в тези секции изборни нарушения. От друга страна, в Решение на Конституционния съд № 2 от 16.02.2010 г. по к.д. № 10 от 2009 г. са изложени мотиви, че дори да се приеме, че подадените гласове над 936 в секциите, където изборителната активност е надвишавала 1000 подадени гласа, са невалидни, тази констатация не е достатъчна, за да обуслови касиране на оспорените мандати на избраните народни представители, тъй като има подадени гласове за различни партии и коалиции, а тайната на вота изключва установяване на разпределението на гласовете между тях и съответно възможност за преизчисляване на получените мандати.

Предвид гореизложеното, считам за неоснователно искането за обявяване на незаконност на избора на народни представители въз основа на резултатите от гласуването в чужбина, при положение, че не се установят такива нарушения, които да опорочават действителността на подадените гласове в изборителни секции извън страната.

6/27/2013

Кристиан ВИГЕНИН
МИНИСТЪР НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО
ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ